

**Rok akademicki:**

2014/15

**Jednostka prowadząca:**

Instytut Historii WHiDK

**Kierunek:**

Historia

**Specjalność:**

historia Kościoła

**Poziom:**

studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne

**Nazwa przedmiotu:**

**Paleografia łacińska**

**Język:**

PL

**Typ przedmiotu:**

przedmiot specjalnościowy

**Przedmiot obieralny:**

nie

**Rok studiów, semestr:**

rok III, semestr zimowy

**Wymiar:**

ćwiczenia: 30 godz.

**Punkty ECTS:**

ćwiczenia: 2

**Forma zaliczenia:**

ćwiczenia: zaliczenie z oceną

**Prowadzący:**

ćwiczenia: dr Przemysław Stanko;

**Koordynator sylabusu:**

dr Przemysław Stanko

**Sylabus dostępny w ramach:**

- [Paleografia łacińska](#) [na kierunku:] [archiwistyka](#) (H\_a), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, III rok, semestr zimowy
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: dr Przemysław Stanko;
- [Paleografia łacińska](#) [na kierunku:] [historia Kościoła](#) (H\_hK), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, III rok, semestr zimowy
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: dr Przemysław Stanko;
- [Paleografia łacińska](#) [na kierunku:] [Archiwistyka i zarządzanie dokumentacją](#) (Aizd), studia

pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, III rok, semestr zimowy

**Wymagania wstępne:**

Wiadomości i umiejętności z zakresu pisma romańskiego, podstawy łaciny. Zdany egzamin z języka łacińskiego na II roku studiów I stopnia.

**Cele:**

Nabywanie umiejętności samodzielnego odczytywania różnych typów tekstów łacińskich (średniowiecznych, nowożytnych i z XIX w.), z naciskiem na źródła aktowe.

**Treści kształcenia:**

Praktyczne ćwiczenia w zakresie odczytywania pisma łacińskiego (minuskuła gotycka, tekstura, bastarda, kurrenta, kursywa, italika) przy pomocy kserokopii źródeł pod kierunkiem prowadzącego. 1. Dzieje pisma łacińskiego od starożytności do XIX wieku. (T\_1)

2. Historia paleografii łacińskiej. (T\_2)

3. Zasady brachygrafii średniowiecznej. (T\_3)

4-14. Ćwiczenia, kserokopie dokumentów łacińskich z XII-XIX w., przekazane przez prowadzącego.

Odczyt i tłumaczenia tekstów źródłowych rękopiśmiennych (dokumenty, źródła aktowe, księgi wpisów). (T\_4-T\_14)

15. Test zaliczeniowy na ocenę. 1. Dzieje pisma łacińskiego od starożytności do XIX wieku.

2. Historia paleografii łacińskiej.

3. Zasady brachygrafii średniowiecznej.

4-14. Ćwiczenia, kserokopie dokumentów łacińskich z XII-XIX w., przekazane przez prowadzącego.

Odczyt i tłumaczenia tekstów źródłowych rękopiśmiennych (dokumenty, źródła aktowe, księgi wpisów).

15. Test zaliczeniowy na ocenę.

**Efekty kształcenia:**

**Wiedza:**

- (Ew\_1) zna historię pisma łacińskiego w czasach średniowiecza i nowożytnych
- (Ew\_2) zna podstawowe ligatury, abrewiatury i system brachygraficzny
- (Ew\_3) zna słownictwo łacińskie epoki średniowiecza (prawnicze, kancelaryjne, itp.)

**Umiejętności:**

- (Eu\_1) umie poprawnie odczytywać teksty pisane łaciną w okresie średniowiecza i w XVI-XIX w.
- (Eu\_2) umie odczytywać różne typy skrótów brachygraficznych

**Kompetencje społeczne:**

- (Ek\_1) jest przygotowany do samodzielnego czytania dokumentów i akt archiwalnych, pisanych w języku łacińskim na przestrzeni XII-XIX w.

**Metody i narzędzia dydaktyczne:**

Konwersatorium. (M\_1)

**Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:**

Uczęszczanie na zajęcia w rozumieniu przepisów uczelnianych, aktywność na zajęciach, udział w dyskusji.

Forma zaliczenia: końcowy sprawdzian pisemny na ocenę, przeprowadzony na ostatnich zajęciach w semestrze, polegający na poprawnym odpisaniu rękopiśmiennego tekstu łacińskiego z okresu XII-XX w. (W\_1)

**Lektury podstawowe:**

Semkowicz W., Paleografia łacińska, Kraków 2002 (wyd. II i późniejsze wznowienia).

Gieysztor A., Zarys dziejów pisma łacińskiego, Warszawa 1973

Biniaś-Szkopek M., Delimata M., Skrzypczak Ł., Podstawy paleografii łacińskiej: skrypt dla studentów archiwistyki, Poznań 2007.

**Lektury uzupełniające:**

Szymański J., Nauki pomocnicze historii, wyd. 4, Warszawa 1983 i późniejsze.

Słowiński J., Rozwój pisma łacińskiego w Polsce w XVI-XVIII w., Lublin 1992.

Maleczyński K., Bielińska M., Gąsiorowski A., Dyplomatyka wieków średnich, Warszawa 1971.

**Uwagi:**